

A TENGERPART

NAPILAP.

V. évfolyam.

FIUME, kedd 1908. december 29.

274. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Viale dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 920.

Előfizetési ár:
Égész évre . . . 24 kor. | Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre 12 kor. | Egy hóra 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET
a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

A török bojkott-mozgalom hatása.

Irta: Bér Gyula, a Magyar Kereskedelmi Részvénytársaság igazgatója. *)

Ha valaha kételkedni lehetett azon nagyon is ismert axioma igazságában, hogy a jövő harcait nem a csatamezőkön, hanem a kereskedelmi irodák zöld asztalai mellett fogják megvívni, úgy csak egy pillantást kell vetni a jelenlegi bojkott-mozgalom keletkezésére és fejlődésére.

Igazolják, hogy így van a tiltakozásnak erősebb és hatásosabb eszköze is a fegyverek ropogásánál. Sokkal élénkebb emlékeztetőben van még mindenkinek a bosnyák annexió és az ezzel kapcsolatos események, semhogy a bojkott okait ismertetnem kellene és ezen cikk szűk keretében csak a bojkott által előidézett helyzetre, annak elfajulására és a mozgalom következményeire kívánok röviden rámutatni.

A jelenlegi török bojkott, méreteit és tartalmát tekintve, jóformán példátlanul áll a kereskedelem történetében, úgy, hogy a hasonló irányú korábbi agitációkkal összehasonlítani sem lehet. Ha azonban jelenségeit vizsgáljuk, mégis megtaláljuk benne a legtöbb bojkott-mozgalomnak jellegzetes tüneteit, t. i. eleinte a passzivitást, amely azután fékevesztett agresszivitába csap át. Hiszen volt bojkott-mozgalom ugyancsak az annexióból kifolyólag Szerbiában is, de már harmadnapos korában is csak a diákok, utóbb pedig csak a csöcséiek közreműködésével lehetett fentartani. Ezzel szemben a törökök bojkott-mozgalmától nem lehetett letagadni azt, hogy az — legalább az első időkben — őszinte érzelmenek kifolyása volt és mindaddig az maradt, amíg a passzivitás jellegét viselte magán. Ez a passzivitás a bojkottnak legveszedelmesebb fajtája, mert egyáltalában nem lehet védekezni ellene. Mit sem tehetünk a kereskedők oly mozgalmával szemben, amely elhatározza, hogy árukat bizonyos helyről nem vásárol. A bojkott további fejlődésében azonban megtaláljuk a mesterséges bujtogatás nyomait és akkor veszi kezdetét az agresszivitás, amely a mostani mozgalomban a hatalom (a kikötő- és vámmunkások) renitenciájában, a bojkott-bizottság különböző titkos és nyílt utasításában és az osztrák és magyar kereskedők és ügynökök kiüldözésében nyert kifejezést.

Hogy a török bojkott a passzivitásból agresszív térre volt kénytelen áttérni, annak okát a török nemzetiségi viszonyokban lehet megtalálni. A kereskedelem Törökországban ugyanis csak igen kis mértékben van a törökök kezében s így a bojkott az ő kezükben csak igen jelentéktelen mérvet ölthetett volna. Bele kellett tehát vonni a bojkott-mozgalomba azokat, akik a kereskedelmet kezeikben tartják: a spanyolokat, görögöket és örményeket, akik eleinte, bár nem szívesen, de később a ifjú-török bizottságból alakult bojkottbizottság nyomásának engedve, kénytelenek voltak a törökök bosszuállásának eszközeivé szegődni. Nem szándékozom itt ismételni mindazokat a kisebb-nagyobb kellemetlenségeket, amelyeket a bojkottban résztvevő kereskedők a korábban megrendelt áruk stornírozásával, leszállított áruk

el nem fogadásával, hajó- és vagon-rakományok ki nem rakásával, különböző áruknak a tengerbe dobásával okoztak az osztrák és magyar exporteuróknak, de az egész mozgalmon keresztül lehetetlen észre nem venni azt, hogy míg a bojkott kiindulási pontja a törökök kezében volt, a fejlődést és a mai helyzetet már egészen más kezek irányítják, amelyek a keletkezett zavarosban halászni kívánnak. A tendencia ma már nem az, hogy a törökök megsértett önértékének elégtétel adassék, a mozgalomban ma már inkább az egymás üzleteire éhes levantei ügynökök versengése jut kifejezésre. Erre vallanak azok a körlevelek, amelyekkel a benszülött spanyol ügynökök az osztrák és magyar házak által képviselt nyugateurópai gyárakat elárasztják, amely körlevelekben felszólították az illető gyárosokat, hogy képviselőiket a magyar és osztrák házaktól megvonják és rájuk ruhazzák. Ezeket a követeléseket a török kereskedőkkel aláíratták.

Ennek az új manővernek kitűnő eredménye van. A török kereskedők nolens-volens kénytelenek aláírni a spanyol, görög és örmény ügynökök ilyen körleveleit, mert utóbbiak már a törököknél is nagyobb hazafiainak kívánnak mutatkozni és ezt a mozgalmat is az osztrákok ellen való agitációnak tüntetik fel, amit nem pártfogolni, árulás számba menne.

Az európai gyárak pedig, látván a rendes vevőit aláírt körleveleket, kénytelenek az osztrák és magyar ügynökökkel való összeköttetést megszakítani, hacsak vevőiket elveszíteni nem akarják.

Ilyformán nemcsak a Törökországba exportáló osztrák és magyar gyárosok, de a Törökországba letelepített kereskedők és bizományosok helyzete is lehetetlenné van téve; a benszülött ügynökök pedig látván ezen, Szalonikiból megindított manőver eredményét, folytatják azt más helyeken is úgy, hogy aligha csalódom, ha azt állítom, hogy az utabban Smyrnában és Üszkübben kitört bojkott már nem a megsértett török önérték, hanem az élelmes levantei ágensek működésének eredménye, amelynek célja az, hogy az osztrák és magyar bizományosokat kiszorítsák és a közvetítő kereskedelmet ők szerezzék meg.

Ezen eljárás ellen még kevésbé lehet védekezni, úgy, hogy ma — sajnos — ott állunk már, hogy néhány évtized költséges és fáradtságos munkájának eredményét látjuk megsemmisülni szemünk előtt.

A hazai iparos és kereskedelmi körök, amelyek részben saját erejükből, részben a kormány támogatásával közel két évtizedes rendszeres munkájukkal piacot teremtettek maguknak Törökországban, ugyszólván máról-holnapra arra virradtak, hogy egyik legjobbnak bizonyult fogyasztó területükről kell visszavonulniok.

A Törökországba irányuló export fejlesztésére alapított hivatalos és magánvállalatok, a konzulátusok, a miniszteri szaktudósítók, a Kereskedelmi Múzeum levelezői, a Magyar Kereskedelmi Részvénytársaság kirendeltségei, mind tétlenül kénytelenek eltérni ezt a f. j.ük felett elvonuló vihart és habár a kifejezetten

magyar jellegű intézmények még mindig barátságosabb elbánásban részesülnek, mint például az osztrák vállalatok, — amelyek pl. egyik képviselőjét a szalonikii török kereskedők egyenesen felszólították, hogy többé meg se látogassa őket — mégis roppant nagy kár, a mely részben az összeköttetések megszakítása, részben pedig a már előkészített és elszállított de át nem vett és visszaküldött áruk értékcsökkenésében nyert kifejezést.

Egyik legjelentékenyebb exportcikkünk, a cukor kivétel a bojkott megindítása óta megszünt és helyét sietve az orosz áru foglalta el. A deszkafa, a petróleum, cement, vas, papír, bőr stb. mind olyan cikkek, amelyeket elsősorban a monarchia fedezett és mely cikkek most más nemzetbeli gyárak foglalják le maguknak, amelyek bizonyára minden áldozatot meghoznak majd azért, hogy könnyen vissza ne hódíthassuk az elvesztett piacokat.

A bojkott hatása megnyilvánult abban is, hogy az olasz, angol, francia és belga gyárak a török kereskedelmi gócpontokat elérhetőségük utazóikkal, akik azután tőlük telhetőleg saját nemzetük érdekében kihasználják a helyzetet.

A bojkott által okozott kárt számszerűleg megállapítani lehetetlen. Nemcsak azt a kárt kell számítani, amely a már megrendelt, de át nem vett áruk, megsemmisített megrendelések, el nem fogadott küldemények révén keletkezik, hanem tekintetbe kell venni azt is, hogy az egész bojkott tartama alatt nem lehet új üzletek kérésével foglalkozni és ami a fő, egyes külföldről pótolható osztrák és magyar cikkek teljesen piacukat fogják veszteni Törökországban.

Ha Törökországba irányuló exportunk teljes elvesztését nem akarjuk kockáztatni, úgy minden erőnkkel arra kell törekednünk, hogy a mostani áldatlan viszonyok minél előbb véget érjenek.

A bojkott megszűnése után óriási feladat vár azokra az uttörő tényezőkre, amelyek a magyar kivitel vannak hivatva szolgálni. Ezeknek feladata lesz a kereskedők között megzavart békét és egyensúlyt újból helyreállítani és aligha csalódom, ha azt állítom, hogy évek munkája kell majd ahhoz, hogy begyógyítsuk azt a sebet, amelyet a politikai viszonyok mostani változása törökországi exportunkon ütött.

Ma már a legilletékesebb faktorok végre belátják, hogy ezt a kereskedelem terén folytatott harcot tovább erőltetni nem lehet, mert ennek a gazdasági háborúnak az a hátránya, hogy a támadó ellen védekezni nem tudunk s így mindenképpen csak mi lehetünk benne a vesztesek. Most, hogy ezzel a körülménnyel a politika vezető férfiai is tisztában vannak, remélhető, hogy a török mozgalomnak rövidesen vége szakad.

— A magyar tengerhajós társaságok érdekközössége. Megirtuk, hogy Szerényi József államtitkár ama kedvenc tervén dolgozik, a három nagy magyar tengerhajóstársaság, az „Adria“, „Atlantica“ és a

*) Bér (Blitz) Gyula, ki még egy évvel ezelőtt mint a helybeli Forgalmi Bank igazgatója Fiumében működött, e cikket a „Honi Ipar“ karácsonyi számában tette közzé.

„Magyar Keleti“ között valami szorosabb kapcsolat létesüljön, hogy mind a három társaság vállalva, egyesült erővel dolgozhassék tengerhajózásunk fölvirágztatása érdekében. Amint most értesülünk, a nevezett társaságok az államtitkár kivánságának annyiban hajlandók eleget tenni, hogy bizonyos, közös érdekeket érintő kérdésekben készek egyöntetű eljárást követni, ami előnyére lesz nemcsak a három társaság mindegyikének külön-külön, hanem az egész magyar tengerhajózásnak is.

— **Az új kivándorlási főfelügyelő.** Anna. idején megírtuk, hogy a belügyminisztérium Bajza Aladár kivándorlási főfelügyelő lemondásával megüresedett állást egyelőre nem tölti be, hanem megbizta Wickenburg István gróf kormányzóhelyettesét, hogy a szokásos hajóvizsgálatokat esetről-esetre tartsa meg. Most megbízható és igen előkelő helyről arról értesítene bennünket, hogy a nagy hatáskörrel bíró állás elnyeréséért erős küzdelem indul meg. Az örszemek és önjelöltek között a legerősebben ifjabb Madarász József, volt banktisztviselő, most függetlenségi képviselő dolgozik, aki azt hiszi, hogy néhány hetes amerikai kirándulása bőséges tapasztalatot, készséget és jogcímet nyújt neki a kivándorlási főfelügyelőség elnyerésére. A koalíciós rezsimet kitűnően jellemző hír fölött megjegyzés nélkül nem térhetünk napirendre, szükségesnek tartjuk megjegyezni, hogy kivándorlási főfelügyelő csak olyan lehet, aki alapos ismerettel rendelkezik úgy a hajózás, mint a hazai és külföldi kivándorlás terén, továbbá, aki az amerikai különleges viszonyokkal is tisztában van. A rendkívül sokoldalú állás kérdését — véleményünk szerint — csak úgy lehet szerencsésen megoldani, ha az új kivándorlási főfelügyelőt a kereskedelmi tengerészet köréből nevezik ki. Erre azonban — sajnos — kevés kilátás van, mert a függetlenségi örszemek száma egy nem avatott emberrel fog szaporodni.

UJDONSÁGOK.

— **A községi pótválasztások.** Tegnap az autonompártnak egy másik jelöltje, Penso Natale lisztkereskedő kijelentette hírlapi nyilatkozatban, hogy nem fogadja el a párt jelöltségét az e hó 30-án tartandó községi pótválasztásokra.

A szociáldemokrata párt utcai falragaszokon száll sikra jelöltje, Ricotti Arrigo városi tanító érdekében.

A „La Giovine Fiume“ hetilap vezércikkben támadja az autonompártot azért, hogy két magyar embert is mert jelölni a reprezentanzai választásokra. A cikkből azt látjuk, hogy az autonompárt és a Giovine Fiume egymás között nagyon jól választották ki a szerepeket.

— **Fiumei cég a boszniai bakáknak.** Mint értesülünk a fiumei Kávépörkölt, Steuer és Stern cég szintén kivette részét a boszniai bakák karácsonyi megajándékozgatására irányuló mozgalomból. A cég tudni illik még a múlt héten nyolcvan csomag teát és száz csomag kávét küldött a zágrábi hadtestparancsnokságnak a Boszniában levő magyar bakák számára való továbbítás végett.

— **Főgymnasiumi tanárok becsületsértési pöre.** A „Független Magyarország“ tudvalevőleg f. é. október végén egy cikket közölt, amely részletesen foglalkozott a fiumei állami főgymnasium tanításrendjének és belső viszonyainak kérdésével.

E cikk annak idején a tanári kar körében érthető feltűnést keltett s amikor a testület tudomást szerzett arról, hogy az idézett közleményt Kőszegi László tanártársuk írta meg, — Kőszegi önként bevallotta — Fest Aladár igazgató konferenciára hívta össze a

tanári kart, hogy igazolásra szólítsa fel a cikk íróját.

Ezen az ülésen Kőszegi ellen tanártársai súlyos becsületsértő kifejezésekkel éltek s amikor erre Kőszegi az ülésen elnöklő igazgatótól elnöki védelmet kért, az igazgató őt két behívott iskolaszolgáival el akarta távolítani a tereméből.

Kőszegi László erre önként elhagyta a termet és a helybeli királyi járásbírósnál Urbanek Sándor és Hausner Ignác tanártársai, valamint Fest Aladár igazgató ellen becsületsértési pört indított meg.

A járásbírósnak vádpancsa elvetette Kőszeginek Fest igazgató ellen beadott panaszfelvételi kérelmét, avval a megokolással, hogy az nem a bíróság hatáskörébe, hanem a minisztérium fegyelmi bíraskodása elé tartozik. Urbanek és Hausner tanárokkal szemben azonban helyt adott a kérelemnek.

Ebben a becsületsértési ügyben mára tüzte ki a tárgyalást a bíróság, amelyre megjelent a vádló Kőszegi László, a vádlottak Urbanek Sándor és Hausner Ignác tanárok s tanuképpen a többi tanárok és az iskolaszolgák is.

A tárgyalás megnyitása után Burgstaller bíró felszólította a feleket, hogy az ügyet intézzék el békésen s ajánlotta a vádlottaknak, hogy kérjenek bocsánatot megbántott kártársuktól. A vádlottak azonban erre nem mutatnak hajlandóságot s a békéltető kísérlet folyamán később is csak egy olyan illuzórius feltételes bocsánatkérő nyilatkozat adására kötelezték volna magukat, amelyben az elégtételadás nem jutott volna méltóan kifejezésre.

Erre Kőszegi tanár kijelentette, hogy vádját továbbra is fenntartja s mivel a bíróságnak Fest igazgatóval szemben tett védelejtését megfellebbezte a törvényszékhez és újabb tanuk beidézését is kérelmezte, — arra kérte a bíróságot, hogy szüntesse be a mai tárgyalást s tűzzön ki arra újabb határnapot, amikor ez az ügyhöz tartozó két újabb pertámogató kérdés is eldül.

A bíróság elfogadta a panaszosnak ezt az előterjesztését s az újabb per tárgyalását a jövő hó végére fogja kitűzni.

Hausner tanár a mai tárgyaláson illetékeségi kifogást is jelentett be a bíróságnak ezen becsületsértési ügy érdemleges tárgyalása ellen. A bíróság azonban elvetette ezt a kifogást, valamint Hausnernek azt a másik kérelmét is, hogy a legközelebbi tárgyalást a bíróság az iskola-év husvétii szünetjében tartsa meg, mert erre semmi komoly alapot nem talált.

— **Nagy lopás Velencében.** A velencei rendőrség stávirati megkeresést intézett a helybeli rendőrséghez, amelyben ismeretlen rablók nyomozását és letartóztatását kéri, akik Salies Eufenia velencei lakostól több értékes aranyórát, láncot, gyűrűt, karkötőt és 4 darab 100 lírás, valamint 8 darab 50 lírás bankót elloptak.

— **Elfogott kivándorlási ügynök.** A rendőrség letartóztatta Petrovics György verseci illetőségű munkást, akit már bűnös üzelmekért régebben kitiltott Fiuméből. Petrovics a tilalom ellenére időközben ide vissza jött s itt tiltott kivándorlási ügynökkösködéssel foglalkozott, amíg most rajtavesztett.

— **Véres verekedés.** Tegnap este a Gerbaz-féle korcsmában egy nagyobb részeg társaság, amelyben főként haditengerészeti matrózok voltak, óriási lármát csapott s később a vendéglős figyelmeztetésére, hogy hagyják abba az ordítást, — törni zuzni kezdtek mindent, ami a kezeik közé került. A vad lármára bejött a korcsmába két rendőr, akik le akarták csendesíteni a matrózokat. Erre ezek bajonettet rántottak s neki mentek a rendőröknek. A matrózok között volt Cerkovics tengerészfűtő is, aki egy haditengerészeti torpedón van alkalmazva. Ez a Cerkovics a bajonettjével egye-

nesen a rendőröknek rohant s megakartá őket szurni. A rendőrök erre kardot rántottak s a verekedés hevében Cerkovics fejére két hatalmas vágást mértek, akit elborított a vér. A verekedésben a rendőrök is megsebesültek, míg Cerkovicsot sebeiivel a katonakórházba kellett vinni. A verekedésben részt vett egy Rodizza nevű munkás is, akit a rendőrség bekísért.

— **Játék fegyverrel.** Cseh Mihály 18 éves zalai illetőségű fiatalember Orbán György nevű barátjával tegnapelőtt a via Volosca közelében levő kertekben forgópisztolyból lövöldözött. Éppen akkor haladt arra Troha Antal via voloscai lakos 13 éves leánya. Cseh Mihály, hogy a leánykát megijessze, nekiszegezte a pisztoly csövét. A leány erre ijedtében sikoltozni kezdett és segítségért kiabált, míg a fiatalember pisztolyával néhányszor a levegőbe lött. A lövések zajára előszaladt egy rendőr, aki a lövöldöző fiatalembert bekísérte a rendőrségre. Cseh ellen a megijesztett leány apja, aki különben a helybeli rendőrség altisztje, feljelentést tett.

— **Egy tengerésztiszt eltűnése.** A szegedi rendőrség megkereste a helybeli rendőrséget, hogy nyomozza ki Tóth Kálmán 25 éves kereskedelmi tengerésztisztet, aki onnan megszökött. Tóth levelet írt anyjának és feleségének amelyben bejelenti nekik, hogy Hamburgba fog menni, hogy onnan egy olasz győztes Ausztráliába menjen. Tóth Kálmán gyógyíthatatlan betegsége miatt ment el világgá hazulról.

— **Meglopták a barátjukat.** Roncsetics Péter és Acsetics Antal munkásokat ma éjjel letartóztatta a rendőrség, mert egy barátjuktól Dedonics Józseftől 100 korona értékben ellopták a ruháit. A vizsgálat folyik ellenük.

— **Elfogott katonaszökevény.** A rendőrség tegnapelőtt délután letartóztatta Somma Antal zárai illetőségű fiatalembert, ki az ottani helyőrség 23. számú ezredéből megszökött. A katona, ki polgári ruhában volt, egyenruháját egy barátjánál hagyta. A rendőrség a szökevényt átadta a helybeli hadkiegészítő parancsnagnak.

— **A kikötőből.** December 27-én. Érkezett „Parthia“ német gőzös Antwerpenből üresen.

Indult: „Federica“ osztrák gőzös New-Orleansba 1000 tonna magnezittel, „Rákóczi“ magyar gőzös Valenciába 300 tonna faval és 100 tonna vegyes áruval, „Byzanc“ német gőzös Hamburgba 250 tonna lisztel és 10 tonna vegyes áruval.

December 28-án. Érkezett: „Vindobona“ osztrák gőzös Triesztből üresen, „Marianne“ osztrák gőzös 1000 tonna babbal és 900 tonna cukorral.

x **Ékszerekben, arany- és ezüstáru- ban,** régiségekben és órákban a legszebb **ujjévi ajándékok** kaphatók az ismert jutányos árakban **Engelsrath** I. ékszerésznél Fiume Piazza Dante és Abbazia **Angolina fürdő.**

Távirat ◀▶ Telefon.

Uj szocialista párt alakulása.

BUDAPEST, dec. 28. Az ujjászervezett szociáldemokrata párt tegnap délután Füzesgyarmaton nagy pártkongresszust tartott, amelyen több ezren vettek részt. A kongresszus elhatározta, hogy a párt mai nevének az „ujjászervezett szociáldemokrata párt“-nak helyébe „48-as szociáldemokrata párt“-ot alakít. A kongresszuson Mezőfi Vilmos képviselő ismertette a politikai helyzetet, akinek indítványára az ülésen elhatározták, hogy a párt hivatalos lapját, a „Szabad Szó“-t február 1-étől napilappá fogják átalakítani.

Egy új főispán beiktatása.

KÉZDIVASÁRHELY, dec. 28. Meczner Béla háromszékvármegye új főispánjának ünnepélyes beiktatása ma délelőtt volt. A beiktatás után délben nagy diszlakomát tartottak, amelyen a megye valamennyi törvényhatósági bizottsági tagja megjelent.

A trónörökös utazása.

BUDAPEST, dec. 28. Ferenc Ferdinánd trónörökös tegnap este Budapesten át Kisjenőre utazott, ahová ma délelőtt érkezett meg. A trónörökös József királyi herceg meghívására utazott Kisjenőre, hogy részt vegyen az ottani vadászatokon.

Gyermekgyilkos orvos.

SZEGZÁRD, dec. 28. Weinberger Béla dr. orvost ma itt letartóztatták és a törvényszék fogházába szállították. Az orvost gyermekgyilkosságban való részvétel miatt tartóztatták le.

Apagyilkos alkoholista.

BUDAPEST, dec. 28. Belák Vilmos elzülött budapesti díjnok ma éjjel részegen ment haza s apjától pénzt kért hogy tovább multhasson. Az apja azonban megtagadta ezt tőle, amiért az elzülött fiu baltával agyonütötte az apját. A gyilkost letartóztatták.

Szerbia meghosszabbítja velünk a kereskedelmi szerződéseket.

BELGRÁD, dec. 28. A szerb kormány elhatározta, hogy hozzájárul az Ausztria-Magyarországgal fennálló kereskedelmi szerződésnek 3 óra való ideiglenes meghosszabbításához. A költségvetési provizórium miatt a kormánynak nagy nehézségei támadtak, amely miatt lemondással fenyeget.

A béke felé.

KONSTANTINÁPOLY, dec. 28. A török minisztertanácsban tegnap az Ausztria-Magyarországgal és Bulgáriával folytatandó tanácskozásokra nézve fontos határozatot hoztak.

A monarchia a bolgár-barátságért.

KONSTANTINÁPOLY, dec. 28. Bécsből sürgős figyelmeztetést küldtek a török kormánynak, hogy Bulgáriával szemben a függő tárgyalásokban nagyobb előzékenységet tanúsítsanak.

A török trónörökös veszélyben.

KONSTANTINÁPOLY, dec. 28. A rendőrség ma sok utcai plakátot foglalt le, amik a trónörös személyeivel foglalkoznak s az ellene irányuló merénylet lehetőségéről szólnak.

Az arab-török képviselők sérelme.

KONSTANTINÁPOLY, dec. 28. Az arab képviselők sérelmi nyilatkozatot adtak le a parlamentben, mert egy arab társuk mandátumát megsemmisítették.

Csendélet az orosz képviselőházban.

SZENT-PÉTERVÁR, nov. 28. A дума mai ülésén a külügyi vita során Pokrovszky szocialista szólalt föl és olyan lázító beszédet mondott, hogy az elnök kénytelen volt a szót megvonni tőle. Az elnök indítványára a дума kilenc ülésről kizárta Pokrovszkyt, mire a szocialisták óriási lármába törtek ki és a teremből mindnyájan kivonultak.

Venezuela új einöke.

PÁRIZS, dec. 28. Caracasból jelentik, hogy ott a forradalom minden vérontás nélkül véget ért. Az összes politikai pártok ma Gomez volt kormányelnököt kiáltották ki köztársasági elnökké.

Minden a kihordás vagy szétküldés körül felmerülő panaszt levelezőlap vagy telefon útján sziveskedjenek nekünk bejelenteni.

Fogzás.

Ugyan adjatok a szenvedőnek SCOTT-féle Emulsiót és kimélteték meg álmatlan éjszakától. A fogak minden fájdalom és sélbaj nélkül bujnak, elő, fehérek, erősek és egyenesek lesznek.

AZ Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — hárjuk figyelembe venni.

A gyermek szereti a SCOTT-féle Emulsiót és készségesen fogja azt szedni. Az emésztést, ha meg van zavarva, mindenkor helyre állítja és előmozdítja.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fill. Kapható minden gyógytárban.

Horváth Lajos Fiume, Adria palota —
(Via della Sanità)

— ajánl —

ujévi ünnepekre

válogatott fűszerárukat

tejjel hizlalt magyar és stájer vágott baromfit

különbféle szárnyas vadat, parnói gróf Andrássy-féle és sárvári teavaját, finom felvágottakat, hideg imbiszt és halféléket, giardinettot, finom teasüteményeket

Ujévre: szopós angol fajú yorkshire-malacok előjegyezethetők.

Pontos házhoz szállítás! TELEFON 990. sz.

Nemzetközi Panoráma

Fiume, Deák Corso 38.

(a Deák-szálloda mellett.)

Elsőrangú látványosság:

Eredeti színezett művészi fényképfelvételek. Érdekes és tanulságos. A tanulóifjuság részére fontos és kellemes szórakozás.

E héten csudaszép felvételekben

Amerika, New-York és a Niagara vizesés.

Nyitva reggel 10-től este 10 óráig.

Előfizetők

Fiumében elismert legkitünőbb magyar és bécsi házikosztra elfogadtatnak: Via Lido 4 II. em.

Szilveszter estére

meghívásokat elfogad két csinos és szellemes magyar fiatal ember. Az egyik kitaró táncos és udvarló, a másik elég ügyes író. Szives megkeresések „Elhagyott uri fiuk” jellegével a kiadóhivatalba kéretnek.

Ujévi

ajándékok.

WEISS M.

NAGY ÁRUHÁZA

Corso II FIUME Corso II.

Nagy választék angol és hazai gyártmányu

férfiruha-szövetekben.

Fehér és színes férfingek, kézelők, gallérok, nyakkendők és mérték után készített fehérnemük.

Női ruhaszövetek, szőnyegek, függönyök, butorszövetek, téli trikotok, barchendek, női- és gyermek-konfekció, szörmeárak, keztük, csipkék, himzések, kelengyék stb. a leggazdagabb választékban

WEISS M.

NAGY DIVATÁRUHÁZÁBAN.

Fiume, Corso 11.

Trieszt, Corso 9.
Bécs, Gonzagagasse.

Szabott árak!

Mindenféle Protekció

hiányában ezen az uton keresek magamnak segítséget egy olyan jómódu urhölgytől vagy uri embertől, a mindenféle érdek nélkül egy művelt tisztességes nőt pénzzavarából száz koronával kisegítene. Visszafizetés becsületszóval biztosítatik. Levelet „Emberi szeretetből” jelígre kérek a kiadóhivatalba.

Használt és új zsákok raktára.

Bel- és külföldi gyártmányu új és használt zsákok vétele és eladása.

Rupnik Emil

Ürményi-tér 6. sz. Steinmann-féle ház.

Telefon 226. sz.

Van szerencsém a mélyen tisztelt hölgyközönség szives tudomására adni, hogy a Corso 7. szám alatt (a III. emeleten egy

Szépség- és hajápolási termet

nyitottam. A legújabb módszer szerinti arc- kéz- láb-ápolás (manicur, pedicur), villanyos arcmasszás (vibrations massage), szemölcslevétel és arcban levő szőr eltávolítása, tyukszemvágás stb. Bálokra, ünnepélyekre s színházi előadásokhoz diszfésülések elvállaltainak.

Fésülések és hajmosások kívánatra a rendelő lakásában is elvégeztetnek.

Minél számosabb megbízást kér

mély tisztelettel

Schön I.

Corso 7, Jellusich fényképész házában.

VARIETÉ INTERNAZIONALE

Esténi kiváló művészierők fellépte
Via Alessandrina 3. Hezdede 9 órakor.

Ujévi ajándékok

a legjutányosabb áron kaphatók

Korniczai G. üveg- és porcellánkereskedésében Fiume Via Governo 22.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYÓGYSZERTÁRA a városi torony mellett.

Ajánlja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszappanok, az összes ásványvizek, toalettcikkek és szépitőszerek stb. stb.

Hirdessen „A TENGERPART” napilapban!

„A Tengerpart” hatodik évfolyamába jut és oly elterjedésnek örvend, a milyent eddig Fiumében egyetlen egy magyar lap sem tudott felmutatni.

„A TENGERPART” minden hirdetése eredménynyel jár.

Kiadóhivatal: Vicolo dell'Ospedale, Wurzer ház.

Telefon 229. sz.

Ugyanott vétetnek fel előfizetések is bármely naptól kezdve.

Telefon 229. sz.

„A Tengerpart” független és szókimondó irányával szerezte meg népszerűségét és olvasottságát.

VELENCE

Hôtel Royal Danieli. Elsőrangú ház a Riva Schiavonin. Teljesen újjáalakítva, új fürdő- és toalett-helyiségekkel s remek csarnokkal. Vasúti jegyelárúító és podgyászszállító iroda a házban.

Grand Hôtel. A Canal Grande legszebb részében, nagy terrasszal, 250 szobával, 30 teremmel, toalett- s fürdő-helyiségekkel. A régi velencei paloták pazar fényével egyesíti a legmodernebb kényelmet. Kétféle francia konyha.

Hôtel Regina (Rome et Suisse). Gyönyörű fekvéssel, terrasszal, téli kerttel, olvasó és dohányzó termekkel, a melyek mind a Canal Grandera tekintenek. — Felhuzó. — Villanyvilágítás s gőzfűtés minden szobán. Teljesen újjáalakítva. — Mérsékelt árak. —

Viktoria szálló. Központi fekvéssel, 2 percrenyire a Szt. Márk tértől. 200 szoba. — Olvasó s dohányzó termek. — Felhuzó. — Gőzfűtés s villanyvilágítás. — Elsőrendű étterem. — Igen mérsékelt árak. — Omnibus az állomásnál.

Beaurivage szálló és penzió. A Riva Schiavoni a Doge palota mellett. Teljesen újonnan felszerelve és hosszú tartózkodásokra minden kényelemmel ellátva. — Mérsékelt árak. —

Wellmann Testvérek

Vas- és fémáru kereskedés

Via del Pozzo 2 — FIUME — Telefon száma 19.

Raktárak: Via delle Pile 4 és Scoglietto 2. sz.

ajánlják dusan felszerelt raktárakat hazai gyártmányu

Excelsior zománcedényekben

Berndorf Krupp-féle nickel-edényekben

és mindenféle konyha- és háztartási cikkekben.

A DREHER ANTAL-féle egyesült sörgyárah részvénytársaságának.

(gyár Budapest-Kőbánya) FIUMEI FŐRAKTÁRA.

Iroda: Ürményi-tér 6. — Telefon szám 22.
Jéggyár: Canale-utca, Steinmann-ház.

GYÓGYHATÁSÚ

DUPLA MALÁTA SÖR

Orvosok által ajánlott gyógyító hatású sör. A sör hetenként 25 majolika palackot tartalmazó eredeti ládákban érkezik frissen a gyárból. — Ezen kitérő sörön kívül állandóan raktáron van kiviteli és márciusi sör, 1/4, 1/2 és 1 hl.-es hordókban és 50 fél literes palackot tartalmazó eredeti ládákban

Vendéglősök rendelésre barna dupla maláta sört is kapnak. — Bárhova házhoz is történik szállítás.

DETAIL ELÁRUSÍTÁS: minden jobb fűszer- és csemege-üzletben.

Mindenkor friss csapolás:

Főképviselet: Rupnik Emil, Ürményi-tér 6.

KIADÓTULAJDONOS: „A TENGERPART” LAPKIADÓ VÁLLALAT.

TIROLESE VENDÉGLŐ

Fiume, Corso az Adamich térrel szemben.

Kitünő ételek és italok a nap minden szakában. Remek halak

Az idegenek találkozó helye.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a Deák korzó 30. szám alatt levő

KORONA VENDÉGLŐT december 1-én átvettem.

Heti étlap: Hétfő: Korhelyleves, Kedd: Pusztai gulyás Szerda: Halak Csütörtök: Székely gulyás, Péntek: halételek Szombat:

Különféle hurkák Vasárnap: Kitünő töltött káposztát.

Havi étkezők 18 és 20 frt. étlap szerint 24 frt.

Jó magyar konyha! — Hamisítatlan borok! — Kőbányai Polgári Sör!

Tulajdonos: Ladányi György.

Felölös szerkesztő, MURAI JENŐ.

Első fiumei magyar kárpitos és diszító

Fiume, via Serpentina 20.

Vállal a legegyszerűbbtől a legmodernebb berendezésig minden nemű kárpitos, diszító és angol börmunkát jutányos árban.

Szives pártfogást kér Garami József.

a budapesti Steinschneider udv. szállító cég volt munkavezetője.

ABBAZIA

VILLA MELANIE

Szabados penzió

Előkelő magyar otthon közvetlenül a tenger partján saját fürdővel és

kitünő konyhával. — Mérsékelt árak.

Kívánatra díjtalan prospektus.

NYOMATOTT A QUARNERO NYOMDÁBAN FIUME